Rok II. Tarnowskie Góry, dnia 26 lipca 1931 r. Nr. 51

NOWINY

Przedpłata miesięczna z dostawą do domu 1,50 zł. Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Admin. Tarn. Góry — Tel. 1034
Wychodzi w każdą środę i sobotę.

Reklamy: 0,20 zł za 1 łamowy wiersz mm
Ogłoszenia według umowy.

Międzynarodowa konferencja ustaliła czas pracy w górnictwie.

Na 15-tej sesji międzynarodowej konferencji pracy, odbytej w Genewie w roku bieżącym pod przewodnictwem p. Sokala, przyjęto **projekt konwencji w sprawie czasu pracy w kopalniach węgla.**

Konwencja ta przewiduje, że w żadnej kopalni podziemnej węgla kamiennego czas obecności robotnika w kopalni nie będzie mógł przekraczać 7 godzin 45 min. dziennie łącznie ze zjazdem i wyjazdem z kopalni.

We wszystkich kopalniach węgla na kontynencie, jak Polska, Niemcy, Belgja i t. d. ustalony czas pracy dotyczy okresu łącznie ze zjazdem do kopalni i wyjazdem, natomiast w Anglji czas ten jest obliczony bez zjazdu i wyjazdu.

W razie ratyfikowania przez Anglję powyższej konwencji obowiązywałby tam czas pracy 7 godz. 15 min. dziennie, zamiast obowiązujących obecnie od 8 lipca b. r. 7 godz. 30 min., skróconoby czas pracy o 15 min.

W razie ratyfikowania powyższej konwencji przez Polskę i wprowadzenia w kopalniach węgla 7 godz. i 45 minutowego dnia pracy, zmniejszonoby ten czas w stosunku do obecnego o 15 min.

——§——

Papież zezwolił na ślub arcyks. A. Habsburga z księżniczką Ileaną rumuńską.

Papież udzielił swej zgody na ślub katolickiego arcyksięcia Antoniego Habsburga z prawosławną księżniczką Ileaną rumuńską pod warunkiem, że obrządek ślubny odbędzie się tylko i wyłącznie w kościele katolickim.

Kapitały szwajcarskie interesują się elektryfikacją Poznańskiego i Pomorza.

Elektrownia okręgowa w Gródku na Pomorzu prowadzi od dłuższego czasu rokowania z grupą kapitalistów szwajcarskich o długoterminowe finansowanie planowej elektryfikacji Poznańskiego i Pomorza. Ostatnio wśród kapitalistów szwajcarskich, interesujących się tą sprawą, nastąpiło pewne przegrupowanie, które pozwala spodziewać się szybkiego pomyślnego zakończenia pertraktacyj.

O ile rokowania te zostaną wkrótce zakończone, jeszcze w roku bieżącym można spodziewać się podjęcia prac nad rozbudową elektrowni okręgowej w Gródku, oraz budowy dalekobieżnych przewodów o wysokiem napięciu. Odpowiednie plany elektryfikacji były w swoim czasie szczegółowo zbadane przez ministerstwo robót publicznych i uzgodnione z innemi zainteresowanemi resortami.

Belgja dokonuje transakcyj w złotych.

Według wiadomości w Liege, wielkie huty belgijskie, które od kilku lat dostarczają do Niemiec i Polski żużli Thomasa, uskuteczniały te dostawy dotąd za pośrednictwem jednej z firm berlińskich przez Szczecin, Gdańsk i Gdynię, przyczem transakcję uskuteczniano w walucie niemieckiej lub amerykańskiej. Obecnie po raz pierwszy huty te dokonały wielkiej transakcji z Polską w złotych polskich.

Fakt ten wywołał w świecie finansowym i przemysłowym Belgji wielkie wrażenie i traktowany jest jako znamienny zwrot w stosunkach handlowych polsko-belgijskich i jako objaw wielkiego zaufania do złotego polskiego, który wykazał wielką moc szczególnie podczas krachu niemieckiego.

Według panujących tu opinji, w ślad za tą firmą pójdą wnet z pewnością i inne przedsiębiorstwa belgijskie.

Spadek kursu walut na giełdzie warszawskiej.

Warszawa, 23 lipca. Na dzisiejszem zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie panowała tendencja dla dewiz słaba.

Obniżyły się dewizy na Londyn, Paryż, Sztokholm i Wiedeń.

Dla dolara gotówkowego również tendencja słaba wobec bardzo małego zapotrzebowania, które częściowo pokrył Bank Polski, częściowo banki prywatne, co świadczy o nasyceniu rynku pieniężnego dolarem.

Na giełdzie prywatnej notowano dolara po kursie 9.04 i powszechnie spodziewano się, iż Bank Polski wobec dużego zaofiarowania i słabej tendencji obniży znacznie jego kurs.

Krwawe rozruchy w Hiszpanji

Podpalenie centrali telefonicznej.

W mieście hiszpańskim Utrara doszło do krwawych rozruchów.

Strajkujący pracownicy telefonów podpalili centralę telefoniczną.

Między podpalaczami i gwardją cywilną wywiązała się krwawa walka, której ofiarą padło 20 rannych. Strajk generalny w Sewilli nie został zlikwidowany. Komunikację miejską utrzymują oddziały ochotnicze.

Ulgi podatkowe dla zagrożonych przedsiębiorstw handlowych.

W uzupełnieniu poprzednio ogłoszonych okólników, ministerstwo skarbu upoważniło Izby skarbowe do załatwiania na podstawie art. 94 ustawy o podatku przemysłowym od obrotu we własnym zakresie działania podań, dotyczących przeklasowania przedsiębiorstw handlowych z kategorji II do III i z III do IV świadectw przemysłowych, oraz do zwalniania od obowiązków nabycia świadectw IV kategorji handlowej wyjątkowo ubogich płatników, bez względu na termin wniesienia podania o ulgę, o ile uiszczenie należności z tytułu właściwego świadectwa zagrażałoby egzystencji gospodarczej odnośnego przedsiębiorstwa.

Na podstawie tego upoważnienia mogą również Izby skarbowe ponownie rozpatrywać odwołania poprzednio odmownie załatwione.

——o——

Gwizdem przyjęto niemieckich ministrów w Paryżu.

(g) Pisma francuskie potępiają jednomyślnie niewłaściwe zachowanie się tłumu który gwizdaniem powitał ministrów niemieckich. Wrogie manifestacje, które miały miejsce przy przybyciu ministrów niemieckich są ubolewania godne. Przecież przedstawiciele obcego Państwa mają zawsze prawo do pewnych względów. Jeżeli się inaczej stało, to już to nie naszą rzeczą. Dziwić się jednak należy, że niektóre gazety niemieckie m. i. też Katowicerka zupełnie coś przeciwnego pisała. Twierdzi ona bowiem, że przy zjawieniu się ministrów niemieckich w Paryżu tłum krzyczał „Niech żyją Niemcy" itd. Więc kto ma rację? Prawdopodobnie Katowicerka francuskie wygwizdanie ministrów niemieckich „źle przetłumaczyła".

——o——

Wyłączenie majątku osób trzecich od egzekucyj podatku obrotowego.

Art. 92 o podatku przemysłowym nadaje duże uprawnienia władzom skarbowym w zakresie pierwszeństwa zaspokojenia wierzytelności z tytułu podatku przemysłowego na majątku ruchomym podatnika. Ponieważ w praktyce szerokie ujęcie uprawnień władz skarbowych doprowadzało do szeregu trudności, ministerstwo skarbu okólnikiem z dnia 4 grudnia 1930 r. ograniczyło możność dochodzenia podatku przemysłowego do majątku przedsiębiorstwa, stanowiącego własność tegoż przedsiębiorstwa.

Jednakże wobec dalszych wątpliwości władz skarbowych, ministerstwo skarbu okólnikiem z dnia 15 bm. wyjaśniło, że powyższe ograniczenie dotyczy tych wszystkich wypadków, w których realizowanie należności podatkowych z majątku ruchomego, znajdującego się w przedsiębiorstwie, a nie stanowiącego własności płatnika, byłoby przerzuceniem ciężaru podatkowego na osoby trzecie, luźnie tylko związane z przedsiębiorstwem.

Zarazem ministerstwo wyjaśniło, że kwestja obywatelstwa osoby, oddającej swe towary bądź do komisowej sprzedaży, bądź też do przeróbki lub przechowania i t. p., jest bez znaczenia, a ponadto zarządziło, iż wyłącznie z pod egzekucji znajdujących się w przedsiębiorstwie ruchomości, należących do osób trzecich, nastąpić może jedynie pod warunkiem istnienia niewątpliwego prawa własności tychże osób.

Ostateczne rozstrzygnięcie istniejących wątpliwości posiada duże znaczenie dla stosunków w obrotach wewnętrznych i w wymianie zagranicznej.

Wyjaśnienie o podatku obrotowym

Ministerstwo skarbu wydało okólnik, w którym wyjaśnia, że ulgowa 1 procentowa stawka podatku przemysłowego od obrotów ma być stosowana również do sprzedaży artykułów spożywczych pierwszej potrzeby konsumentów przez przedsiębiorstwa przemysłowe bezpośrednio zakładu przemysłowego, względnie z oddzielnego zakładu handlowego, który należy do tegoż przedsiębiorstwa przemysłowego.

* * *

Ministerstwo skarbu upoważniło Izby skarbowe do nabywania przez przedsiębiorstwa sezonowe w całym kraju, a nietylko w miejscowościach klimatycznych i leczniczych półrocznych świadectw przemysłowych z tem, że ważność tych świadectw upływa w 6 miesięcy po ich wydaniu.

——0——

Znowu cenne wykopaliska na Pomorzu.

W Panigrodzie wykopano misternie wykonany młot kamienny, pochodzący z okresu kamienia gładzonego.

Młot ten o prymitywnej ornamentacji przekazano do muzeum archeologicznego w Toruniu.

Warszawa pod groźą strajku pracowników miejskich.

Ciężka sytuacja finansowa magistratu stołecznego zaostrza się coraz bardziej.

Wskutek zalegania z wypłatą pensyj pracownikom miejskim olbrzymia rzesza, obejmująca ponad 20.000 robotników i pracowników umysłowych, ujawnia coraz większe zdenerwowanie.

Na odbytem onegdaj zebraniu Związku pracowników miejskich, uchwalono domagać się stanowczo wypłacenia zaległych poborów, dalej wypłacenia reszty 13-ej pensji oraz cofnięcia wypowiedzeń z dniem 1 września br. Zebrani oświadczyli, że o ile magistrat nie załatwi wysuwanych żądań w ciągu 2-ch tygodni, robotnicy miejscy w obronie swych interesów, będą musieli wszcząć strajk.

W piątek dnia 24. odbyła się konferencja wspólna delegatów wszystkich organizacyj pracowników miejskich. Na konferencji tej omówiona została kwestja onegdajszych uchwał.

Według wyjaśnienia ze strony magistratu, opóźnienie w wypłacie pensji powstało wskutek słabych wpływów kasowych i w najbliższych dniach będzie zlikwidowane. Kasa Miejska przeznaczyć ma całą posiadaną gotówkę na wypłatę zaległych pensji urzędniczych i robotniczych.

Sprawy lokalne z Tarn. Gór.

(g) **Czas najwyższy aby zrozumieć niedolę robotnika polskiego.** Prawie w wszystkich gazetach polskich głoszone jest hasło „popierajcie przemysł krajowy". Niestety mało to kogo obchodzi. Znamy niektórych kupców, oraz urzędy które do tego obowiązku nie chcą się zastosować, bo po dzień dzisiejszy nabywają one wyroby zagraniczne wzgl. gdańskie. Jeżeli wspomniane hasło nadal pozostanie bez echa i nie odniesie skutku pożądanego, zmuszeni będziemy wymienić wszystkich tych, oraz te instytucje, którym obojętnie jest i nie chcą zrozumieć obecną niedolę naszego robotnika polskiego i zakupy uskuteczniają u firm zagranicznych lub gdańskich.

Komunista Wieczorek zbiegł.

(g) Były poseł na Sejm Śląski komunista Wieczorek skazany został przez Sąd Okręgowy w Katowicach na 2 lata ciężkiego więzienia za antypaństwową działalność. W ubiegłą środę odstawiony miał być do więzienia we Wronkach (Wojew. Poznańskie.) Policjant eskortujący Wieczorka nie zwracał zbyt bacznej uwagi na komunistę, który z tego skorzystał i uciekł. Zarządzony za zbiegiem pościg dotychczas nie dał wyników.

(g) **Klęska sanacji.** Dnia 18, 19 i 20 bm. przeprowadzono wybory do rady zakładowej kopalni „Ficinus" w Siemianowicach. Wniesiono 6 list roboczych. Lista 1. Z. Chrz. Z. otrzymała 207 głosów — 2 mandaty; lista 2 polscy i niemieccy socjaliści 446 głosów — 5 mandatów; lista 3 komuniści 84 głosów — mandat uzupełniający; lista 4 Gen. Feder. Pracy 43 głosów — **bez mandatu**; lista 5 Robotników Kopalnianych (komuniści) 167 głosów 1 mandat i 1 uzupełniający; lista 6 Chrz. Z. Z. 122 głosy — 1 mandat.

(g) **Egzamin czeladniczy.** W niedzielę dnia 19 lipca br. odbył się w lokalu p. Wasilewskiego mistrza fryzjerskiego egzamin na czeladników w zawodzie fryzjerskim pod przewodnictwem p. Wasilewskiego. Egzamin na czeladnika zdał z postępem dobrym Filus Karol, oraz Gertruda Pawełczykówna z postępem dostatecznym. Obaj wspomniani są uczniami mistrza fryzjerskiego p. Stefki z Lublińca.

(s) **Klub Tennisowy „Śląsk".** W niedzielę dnia 26 bm. odbędzie się na kortach w parku miejskim turniej tennisowy miejscowego klubu „Śląsk" przeciw klubowi tenn. „Biało-Zielony" Król. Huta. Goście przyjeżdżają w najlepszym składzie z drużyną pierwszą, A-klasową, oraz z I. drużyną rezerwową. Oczekuje się bardzo ciekawe i zacięte gry, gdyż goście należą do najlepszych drużyn tennisowych Śląska. Publiczność zaprasza się tą drogą na tę piękną imprezę sportową, spodziewając się, że obecność jej wpłynie dodatnio na ambicje i sprawność drużyny „Śląska".

(g) **Powrót z urlopu.** Dyr. Kasy Chorych p. Szlosarek powrócił z urlopu i objął urzędowanie.

Pierwszy proces przeciwko Nowinom.

Na onegdajszej rozprawie w dniu 22. VII. 31. przed forum sądowem rozpatrywano obszernie sprawę skargi prywatnej restauratora p. Wilka z Tarnowskich Gór przeciwko odpowiedzialnemu redaktorowi „Nowin". Chodziło o artykuł w nr. 24 Nowin p. t. „Sztandar rzeźniczy Cechu Tarnogórskiego przewieziony został do Mikulczyc."

Oskarżyciel zastąpiony przez adwokata p. Dr. Szmidta chciał uczynić odpowiedzialnemi „Nowiny" za artykuł „Polonji" odczytając jego treść. Obrońca oskarż. adwokat Wojtyna usunął wrażenie przez odczytanie istotnie ogłoszonego artykułu. W rozprawie przeprowadził oskarżony zupełny dowód prawdy, t. j. iż istotnie p. Wilk był w Mikulczycach na uroczystości Cechu Rzeźnickiego w Mikulczycach i symbolicznie wręczył stary sztandar tarnogórskiego Cechu Rzeźnickiego przyczem wygłosił przemówienie.

Sąd przychylił się do wywodów obrońcy adw. Wojtyny i uznał, że treść artykułu „Nowin" była ogłoszona z dostatecznym oparciem o fakta istotne i prawdziwe.

W wyroku, uwalniającym oskarżonego od winy i kary nałożył Sąd koszta postępowania na oskarżyciela i ponadto skazał go na uiszczenie opłaty sadowej w kwocie 3.-zł.

Hanys pojechał do Lublińca.

(g) Znany na bruku tarnogórskim „Hanys", człowiek nieszczęśliwy odprowadzony został w ubiegłą sobotę do Zakładu dla Umysłowo Chorych w Lublińcu. Wprawdzie Hanys nie był wcale niebezpiecznym, to jednak ze względów już estetycznych oraz ludzkich należało tego człowieka tam umieścić. Misję odprowadzenia Hanysa do Lublińca powierzono p. Skalcowi.

A co będzie z naszą Hanulą? Przecież ona już dawno należy do Lublińca. Już kilkakrotnie napotykano na Hanulę, która z rozpiętą bluzką lata po mieście. Oczywiście można zawsze stwierdzić, że jest bardzo brudną i nie posiada koszuli. Więc pożądanem byłoby, aby nasz Magistrat i w tym wypadku odpowiednie kroki poczynił i przydzielił Hanysowi w Lublińcu Hanulę jako towarzyszkę.

(g) **Przyjęty na etat.** Jak nam doniesiono, kierownik Oddziału Miejskiego Komunalnej Kasy Oszczędności p. Szóstak przyjęty został ostatecznie na etat urzędników samorządowych. Wymieniony jest już od dłuższego czasu kierow. wspomnianej Kasy i musimy przyznać, że Oddział Miejski pod jego kierownictwem rozwija się pomyślnie. Ludność tut. ma do p. Sz. wielkie zaufanie. Mamy nadzieję, że pan Szóstak zdoła z biegiem czasu z tej tak ważnej polskiej placówki zrobić jedno z największych przedsiębiorstw bankowych w tut. miejscowości.

(g) **Nowy projekt.** Jak nas informują, przygotuje się obecnie projekt rozporządzenia, mocą którego komornicy sądowi będą ustanawiani na terenie całego Państwa podobnie tak, jak obecnie w Kongresówce, czyli, że nie będą płatni ze skarbu Państwa, ale będą pobierali od stron należności na własny rachunek.

(g) **Rewizja samochodów.** Dnia 22 bm. zjawił się w Tarnowskich Górach niespodziewanie lotny oddział Policji Państwowej z Katowic i przeprowadził kontrolę wszystkich samochodów, oraz motocyklów. Z szoferami, którzy swoje dokumenty, odnoszące się do ich pojazdów nie mieli w porządku, spisany został protokół.

(g) **Nieszczęśliwy wypadek.** W środę w godzinach popołudniowych dziecko p. Dra Blachnika zostało kopnięte przez konia. W stanie nieprzytomnym odwieziono takowe do Szpitala Powiatowego.

(g) **Nowe przepisy meldunkowe.** Jak już donosiliśmy, obowiązuje obecnie nowe rozporządzenie dot. zgłoszenia zamieszkania, odmeldowania, zameldowania na pobyt czasowy itd. Wszystkie odnoszące się do powyższego rozporządzenia formularze meldunkowe są do nabycia w Drukarni Polskiej, Rynek 13.

(g) **Adwokat Ćwikliński c|a Wolny.** W ubiegłą środę toczył się przed tut. Sądem Grodzkim proces p. Adwokata Ćwiklińskiego c|a b. kierownikowi biur Spółki Brackiej p. Wolnemu. Po przeprowadzeniu dochodzeń uznał Sąd p. Wolnego winnym i ukarał go za zniewagę grzywną 150 zł. oraz ponoszeniem kosztów sądowych.

Nie otrzymał zezwolenia na dalszy pobyt w Polsce.

(g) Były urzędnik Generalnej Dyrekcji Hr. Henkel v. Donnersmark w Karłuszowcu p. Frerichs, który jest obywatelem niemieckim, nie otrzymał dalszego zezwolenia na pobyt w Polsce. Dlatego też z dniem 1 następnego miesiąca opuszcza on Tarnowskie Góry i wyprowadza się do Niemiec. P. Frerichs został z wspomnianej Dyrekcji w Karłuszowcu zwolniony i od dłuższego czasu już był bezrobotnym.

(g) **Tow. Gimn. „Sokół".** W wtorek dnia 28 bm. o godz. 7-mej wieczorem odbędzie się zebranie Zarządu Tow. Gimn. „Sokół" w Hotelu pod Lipami, na które zaprasza się wszystkich członków Zarządu.

(g) **Włamanie.** W porze nocnej od piątku na sobotę ubiegłego tygodnia włamali się nieznani sprawcy do składu towarów kolonjalnych właścicielki p. Swoboda, przy ul. Piastowskiej. Zabrano większą ilość towarów spożywczych. Policja prowadzi dochodzenia. Tej samej nocy wkradli się złodzieje do kiosku położonego w Czarnej Hucie gdzie również zabrano poważną ilość towarów. Prawdopodobnie rozchodzi się o jednych a tych samych sprawców.

(g) **Z ostatniego targu.** Czwartkowy targ był nadzwyczaj ruchliwy, zwłaszcza na rynku kartoflanym zjawiło się mnóstwo furmanek z ziemniakami, oraz jarzyną. Pomimo wielkiego braku waluty przyznać trzeba, że wszelka jarzyna oraz ziemniaki i inne artykuły poszły jak masło. Ceny za jarzynę nie były wygórowane. Otrzymaliśmy za 1 zł. już 20 i więcej funtów ogórków. Ziemniaki 14 funtów 1 zł. Jaja 9 do 10 sztuk za 1.-zł. Ceny za mięso się mocno ustabilizowały. Nie widać chęci u naszych rzeźników zniżenia chociażby tylko cokolwiek ceny za takowe. Byłoby na czasie, aby i rzeźnicy sami przystąpili do walki z drożyzną. Osiągną przez to większy obrót i temsamem większą korzyść.

(g) **Wielki wiec powstańców śląskich.** W niedzielę dnia 26 bm. odbędzie się o godz. 10-tej rano w sali Hotelu pod Lipami zebranie członków związku Powstańców Śląskich z całego powiatu tarnogórskiego. Obowiązkiem każdego powstańca jest: „Stawić się punktualnie."

(g) **Związek Właścicieli Domów i Gruntów** wniósł swego czasu do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego sprzeciw odnoszący się do rozporządzenia Zarządu Policji Miejskiej w sprawie odwodnienia realności. Jak się obecnie dowiadujemy, Śląski Urząd Wojewódzki uznał wydane zarządzenia policyjne za słuszne i oddalił wniosek właścicieli Domów i Gruntów. Więc nie pomoże obecnie nic, jak tylko przystąpić do zrealizowania zarządzenia policyjnego i przeprowadzać w myśl tegóż odnośne odwodnienia.

(g) **Uchodźcy!** Jutro rano o godz. 10-tej odbędzie się zebranie wszystkich członków w sali strzelnicy p. Krusa. Ponieważ na porządku dziennym omawiane będą bardzo ważne sprawy, stawienie wszystkich członków jest koniecznością.

Ułan Laib broni honoru żołnierskiego.

(g) W ubiegłą niedzielę czeladnik zduński Bartoń Paweł bawił w towarzystwie dwuch żołnierzy 11. p. p. w restauracji p. Franza w Sowicach. Jak zwykle przed mającą się rozpocząć awanturą gardło musi być poprzednio monopolówką dobrze nasmarowane. Kiedy się do odnośnego towarzystwa przyłączyć chciał ułan 3. p. ułanów Drolug Laib, p. Bartoniowi się to nie podobało, zaczął w wspomnianej restauracji awanturować, w rezultacie której bohater p. Laip czeladnika Bartonia tak silnie uderzył szablą w rękę, iż ten musiał udać się pod opiekę lekarską do Szpitala Powiatowego. Jak się dowiadujemy, żołnierz w tym wypadku nie ponosi winy — działał jedynie w obronie własnej, broniąc temsamem należycie swój honor żołnierski, zaco powinno spotkać go jedynie pochwała ze strony przełożonych.

(g) **Wdowy i sieroty po urzędnikach kolejowych!** Kasa Stacyjna w Tarnowskich Górach przeprowadza obecnie rejestrację wszystkich wdów i sierot po urzędnik. kolejowych, w pierwszej linji rozchodzi się o osoby, które w ubiegłym roku otrzymały podarunki gwiazdkowe. Aby żadną wdowę oraz sierotę w spisie nie pominięto, poleca się wszystkim wspomnianym zgłosić się do rejestracji w godzinach urzędowych i to w czasie do 30 bm. włącznie. Odcinek pocztowy ostatniego uposażenia emerytalnego należy przynieść z sobą.

(g) **Odpust.** Nasza parafja tarnogórska obchodzi w jutrzejszą niedzielę odpust św. Anny. Dlatego też nabożeństwa główne nie odbędą się w kościele parafjalnym, lecz w kościele św. Anny. (kościół garnizonowy)

(g) **Wycieczka.** W niedzielę dnia 26 bm. urządza Koło Akademików Tarnogórzan wycieczkę do Bizji, Odjazd samochodami o godz. 14-tej. Zbiórka przed Gimnazjum męskiem.

(g) **Zniesienie powiatowego Urzędu Ziemskiego w Tarn. Górach.** Na mocy rozporządzenia MinisterstwaReform Rolnych skreślona została siedziba powiatowego Urzędu Ziemskiego w Tarn. Górach. Terytorjum przynależności do obszaru właściwości tego Urzędu należeć będzie do nowoutworzonego powiatowego Urzędu Ziemskiego z siedzibą w Katowicach.

Apel do właścicieli domów.

(g) W naszem mieście rozeszła się pogłoska, iż firma obuwnicza „Bata" z Czechosłowacji zamierza przy ul. Krakowskiej uruchomić skład i warsztat obuwniczy. Nie mamy najmniejszego zamiaru walczyć z firmą czeską ale faktem pozostanie, że przecież obowiązkiem każdego Polaka jest popierać przemysł rodzimy a więc polski. Nasi właściciele domów przyczynią się zatem do tego i firmie „Bata" w domach swych ubikacji na składnicę i warsztaty nie wydzierżawią. Tak bowiem właściciel, który z chęci materjalnego zysku uczyniłby to, byłby nietylko szkodnikiem miejscowych rzemieślników, ale temsamem okazałby swoją sympatję dla przemysłu zagranicznego. Mamy nadzieję, że powyższe parę słów narazie wystarczą i nikt z właścicieli domów nie da się nabrać przez firmę zagraniczną.

Wolny Cech Obuwników w Tarn. Górach i okolicy.
Jakubczyk.
Przedstawiciele składów Obuwniczych.

Redakcja przyłącza się w zupełności do powyższego apelu, uznając słuszne wywody Cechu Obuwników. Wątpimy, czy w naszem mieście znajdzie się właściciel domu, który w ogóle firmom zagranicz. pójdzie na rękę. A jeśli to uczyni, wtedy Redakcja „Nowin" wszystkiemi stojącemi jej do dyspozycji środkami potępiać będzie takiego właściciela domu i szkodnika miejscowego rzemiosła i kupiectwa.

(g) **Zebranie.** W poniedziałek dnia 27 bm. o godz. 7,30 wieczorem odbędzie się zebranie wszystkich obuwników bez względu na to, czy należą do cechu — czy nie — w restauracji p. Wilema. Jednocześnie zaprasza Zarząd wszystkich kupców z branży obuwniczej. Omawiane będą bardzo ważne sprawy m. i. sprawa firmy zagranicznej „Bata".

Porządek nabożeństw kościelnych.
od 27 lipca do 29 lipca 1931 r.

Poniedziałek o godz. 6,15 w int. rodziny Gaida (niem). o godz. 7 w kościele św. Anny za zmarłych z bractwa św. Anny.

Wtorek o godz. 6,15 msza św., o godz. 7 msza św. Środa o godz. 6,15 za roczne dziecie Olaf Hubert Gorecko (niem.) o godz. 7 za zmarłych rodziców Kalnik z kond, (niem).

Cennik.

Na mocy rozporządzenia Prez. Rz. Polskiej z dnia 31. 8. 26 (Dz. U. R. P. nr. 91 poz. 527) o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszechnego użytku oraz rozporządzenia Min. Spraw Wewn. z dnia 19. 11. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 761) ustalono po wysłuchaniu Komisji do badania cen na miasto i powiat Tarnowskie Góry w dniu 22. 7. br. następujące ceny:

1 kg mąki żytn. 65 proc.	0.44 zł.
„ „ „ 70 „	0.34 „
„ chleba z 65 proc. mąki żytn.	0,44 „
„ „ 70 „ „	0.34 „
„ mąki pszennej 65 proc.	0,55 „
1 bułka 120 gram	0,10 „
1 bułka 60 gram	0,05 „
1 kg mięsa wieprzowego bez kości	3.00 „
„ „ „ z kośćmi do 20%	2.40 „
„ „ wołowego bez kości	2.80 „
„ „ „ z kośćmi do 20%	2.40 „
„ „ cielęcego I. gat.	2.40 „
„ „ „ II. gat.	2.00 „
„ łoju I. gat.	2.00 „
„ „ II. gat.	1.60 „
„ słoniny surowej ponad 4 cm grub.	2.60 „
„ „ „ poniżej 4 cm gr.	2.20 „
„ słoniny wędzonej	3.20 „
„ sadła wieprzowego	2.60 „
„ wątrobianki I gatunek	3.40 „
„ „ II. gatunek	2.40 „
„ salcesonu ozorowego	3,40 „
„ „ białego	3.20 „
„ „ z krwią	2.80 „
„ kiełbasy poznańskiej gotow.	3.20 „
„ „ krakowskiej „	3.20 „
„ „ krakowskiej surowej	3.40 „
„ kiszek białych bez kaszy	0.80 „
„ „ „ z kaszą	1.00 „
„ szmalcu amerykańskiego	2,90 „
1 litr mleka	0,38 „
1 kg kawy jęczmiennej	0.80 „
„ „ słodowej luźnej	1.00 „
„ „ Knajpa i Böhma	1.80 „
„ grochu zwyczajnego	0.60 „
„ „ Wiktorja	0.70 „
„ fasoli białej	0.70 „
„ kaszy perłowej	0.90 „
„ pęczaku	0.75 „
„ kaszy jęczmiennej	0.64 „
„ grysiku	0.90 „
„ płatków owsianych luźnych	1.20 „
„ „ „ w paczkach	1.60 „
„ makaronu zwyczajnego	1,60 „
„ „ w rurkach	2.20 „
„ „ w nitkach	1.60 „
1 pudełko zapałek	0.12 „
10 pudełek zapałek	1.10 „
1 kg soli ważonki	0.40 „
1 litr octu natur. 5 proc.	0.35 „
1 kg cukru faryna	1.60 „
„ „ w kostkach	2.00 „
„ musztardy	2.00 „
„ cebuli	0.50 „
„ masła mleczarsk.	4.00 „
„ „ wiejskiego	4.40 „
„ margaryny „Ilona"	2.70 „
„ „ „Mleczna"	3.20 „
„ „ „Amada"	3.60 „
„ sody	0.30 „
1 sztuk jaja targowe	0.10 „
1 „ „ świeże	0.13 „

Winni przekroczenia wyżej ustalonego cennika ulegną karze aresztu do 6 tygodni lub grzywnie do 10.000 złotych stosownie do postanowień art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzecz. Polskiej z dnia 31. 8. 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 527).

Tarnowskie Góry, dnia 22. lipca 1931 r.

Starosta.
(—) Bocheński.

SZARLEJ — W. PIEKARY

(h) **W sprawie ubezpieczeń niemieckich na życie.** W ostatnich czasach ukazały się w kilku pismach niemieckich notatki, skwapliwie powtórzone przez pisma Wojew. Śląskiego, jakoby niemieckie ubezpieczenia Spółek Ubezpieczeniowych „Friedrich Wilhelm" i „Iduna" miały być waloryzowane i wypłacane. Okazję tą wykorzystali w Szarleju i Wielkich Piekarach najróżniejsi pisarze pokątni, sypiąc niby z rogu obfitości „poradami" i wnioskami najczęściej suto opłacanemi. W sprawach tych należy zwracać się do kompetentnych urzędów i tam zasięgać informacyj. Zresztą w najbliższych dniach ogłosimy dla naszych czytelników dane wskazówki.

(h) **Wczesne żniwa.** Żniwa są w pełni. Żyta prawie zupełnie już zżęte a także pszenica ozima. Owies dojrzewa i spodziewać należy się, że całkowite ukończenie żniw nastąpi w pierwszych dniach sierpnia. Nadzwyczaj dobrze zapowiadają się również zbiory kartofli, buraków pastewnych i innych ziemiopłodów.

(h) **Ławki w parku Niepodległości** zostały już ustawione. Polecałoby się tylko, aby całe obywatelstwo starało się o utrzymanie tychże ławek w porządku t. j. aby nic nie niszczono.

(h) **Czytelnie kopalniane.** Zorganizowane przed kilku laty bibljoteki kopalniane na kopalniach Brzozowice i Nowa Helena rozwijają się w ostatnich czasach pod każdym względem bardzo dobrze. Liczba czytelników, przeważnie z sfer robotniczych, wzrasta z miesiąca na miesiąc i dosięga obecnie na każdej z wymienionych kopalń do 300. Frekwencja wydawanych książek jest tego rodzaju, że zamieniać musiano obie bibljoteki już kilkakrotnie. Bibljotekarzami są na kopalni Brzozowice dozorca p. Gerc, na kopalni zaś Nowa Helena p. Łapok. Wydawanie książek odbywa się na Brzozowicach w wtorki i czwartki od godz. wpół do drugiej do trzeciej, na kopalni Nowa Helena w środy i soboty o tym samem czasie.

(h) **Koncert dla bezrobotnych.** Celem ulżenia doli miejscowych bezrobotnych zorganizowany został przez tut. Komitet koncert, urządzony w parku Niepodległości w ubiegłą niedzielę. Koncert wykonała orkiestra wojskowa 11 p. p. z Tarn. Gór pod batutą starszego sierżanta p. Polcera. Koncert niestety musiał być przerwany z powodu niepogody i odbył się w dalszym ciągu w sali p. Gruszki. Fatalna niepogoda wpłynęła również ujemnie na akcję zbiórkową.

(g) **Na ostatnim zjeździe restauratorów w Świętochłowicach** odbytym w ubiegłym tygodniu omawiano szereg aktualnych spraw. Pomiędzy innemi przemawiał na zjeździe poseł do Sejmu Śląskiego z zespołu Ch. D. N.P.R. o nowej ustawie przeciwalkoholowej, która na Śląsku nie obowiązuje, również wskazywał on na wyraźny upadek zawodu gastronomicznego, jak również na bezprawny wyszynk piwa w różnych kioskach. W końcu omówiono szereg spraw podatkowych tego zawodu.

Obwieszczenie.

Magistrat miasta Tarnowskich Gór wniósł prośbę o udzielenie po myśli postanowień 46 ustawy wodnej z dnia 7. IV. 1913 r. (Zb. U. str. 53) prawa odprowadzania ścieków kanalizacyjnych do potoku spadającego do rzeki Stoły po należytem ich oczyszczeniu, a to według przedłożonego projektu technicznego.

Projekt ten i wyjaśnienia dotyczące oczyszczalni będą wyłożone do publicznego wglądu w Wydziale Powiatowym w Tarnowskich Górach, pokój 10-ty, w godzinach urzędowych przez trzy tygodnie, począwszy od poniedziałku dnia 27-go lipca 1931 r.

W powyżej zakreślonym terminie należy pisemnie w podwójnem wygotowaniu albo też protokolarnie zgłosić w wymienionym Urzędzie zarzuty przeciw zamierzonemu przedsiębiorstwu, żądania w przedmiocie zniesienia i utrzymania urządzeń wzgl. wypłaty odszkodowań, jakoteż wnieść inne podanie o udzielenie pozwolenia na użytkowanie wody, przez które mogłyby podlec ograniczeniom użytkowanie zamierzone przez petenta, wraz z podkładkami technicznemi przepisanemi Nr. 2-5 trzeciego rozporządzenia wykonawczego do cytowanej ustawy wodnej z 1913 r.

Ci, którzy we wskazanym terminie nie podniosą przeciwko udzieleniu pozwolenia żadnych sprzeciwów tracą do nich prawo i mogą z powodu szkodliwego działania wykonywania nadanego prawa podnieść tylko pretensje przewidziane w § 82 powołanej wyżej ustawie wodnej.

Również nie będą rozpatrywane w niniejszem postępowaniu podania o udzielenie pozwolenia wniesione po upływie powyższego terminu.

Celem ustnego rozpatrywania wniesionych w zakreślonym czasokresie zarzutów i roszczeń zostanie oznaczony w swoim czasie osobny termin.

W imieniu Śląskiej Rady Wojewódzkiej.
Przewodniczący:
(—) Dr. Saloni, Wicewojewoda.

Powyższy odpis podaję do publicznej wiadomości.
Tarnowskie Góry, dnia 23. lipca 1931 r.

MAGISTRAT.
(—) Michatz, burmistrz,

Ruch budowlany w Polsce.

Jak wynika z danych, opracowanych przez główny urząd statystyczny, w I kwartale r. b. wykończono ogółem na terenie całej Polski 372 budynków, z czego 306 budynków mieszkalnych, 23 przemysłowych i handlowych, 14 użyteczności publicznej, oraz 29 innych budynków. Pozatem ukończono całkowicie 89 nadbudówek, w tem 72 mieszkalnych, 7 przemysłowych i handlowych, 3 użyteczności publicznej i 7 innych.

W ciągu kwartału rozpoczęto ogółem budowę 312 nowych budynków (259 mieszkalnych, 10 przemysłowych i handlowych, 2 użyteczności publicznej i 41 innych), oraz 34 nadbudówki, wszystkie mieszkalne.

Ogółem w nowych budynkach przybyło 1.294 mieszkań, obejmujących 3.568 izb. Z tej liczby w nowych domach znajduje się 1.095 mieszkań o 3.180 izbach, oraz w nadbudówkach i dobudówkach 199 mieszkań o 388 izbach.

Z pośród nowych mieszkań jest 336 jednoizbowych, 292 — dwuizbowych, 315 — 3-izbowych, 216 — 4-izbowych, 88 — 5-izbowych, 23 — 6-izbowych, 11 — 7-izbowych i 13 — 8-izbowych i większych.

W budynkach rozpoczętych znajduje się 1.098 mieszkań o 2.889 izbach, z czego w nowych budynkach 1.009 mieszkań o 2.712 izbach w nadbudówkach zaś 89 mieszkań o 177 izbach.

Uznany za zmarłego powrócił do domu po 23 latach.

Z Piotrkowa donoszą: Niezwykły wypadek zdarzył się ostatnio we wsi Szydłów w powiecie piotrkowskim. Mieszkaniec tej wsi Józef Bartosik idąc w roku 1908 do odbywania służby wojskowej, pozostawił w rodzinnej wiosce dopiero co wówczas zaślubioną małżonkę Annę. — Służbę wojskową odbywał na Sybirze, którą kończył w roku 1913. — Nie został atoli zaraz zwolniony, gdyż za jakieś przewinienie zmuszony został do dodatkowego odsłużenia dalszego roku, tak, iż dopiero w roku 1914 w jesieni miał powrócić do rodziny. I wówczas jednak nie został zwolniony, gdyż z racji wybuchu wielkiej wojny został zatrzymany w wojsku. Od tej pory nie dawał już Bartosik znaku życia. W pierwszych miesiącach wojny został ciężko ranny na froncie niemieckim i dostał się do niewoli. Po długoletniej kuracji Bartosik dopiero teraz mógł przyjechać do kraju, gdyż wcześniejszy jego powrót z racji wciąż niebezpiecznych dla życia uszkodzeń cielesnych był niemożliwy.

I oto, gdy onegdaj zjawił się w rodzinnej wsi, stwierdził w domu wiele zmian. Żona jego uzyskała uznanie go za zmarłego. — Majątek jego przeszedł na własność spadkobierców. Sama zaś Bartosikowa od 8 lat była zamężna za Rochem Łubińskim, z którym miała kilkoro dzieci.

Skoro Bartosik znalazł się w swojej zagrodzie, którą obecnie gospodarzył nowy mąż jego żony, nikt go z domowników nie mógł poznać. Wkraczającego do izby poznała jednak Bartosikowa vel Łubińska, która z okrzykiem: „Wszelki duch Pana Boga chwali!" padła zemdlona na ziemię.

Poznała ona męża odrazu mimo wieloletniej rozłąki. Gdy przywrócono ją do przytomności, okazało się, że nieszczęsna postradała zmysły. Odwieziono ją do szpitala.

Bartosik zatrzymał się w rodzinnej wsi, czyniąc starania o unieważnienie uchwały sądowej, uznającej go za zmarłego i przywrócenie prawa władania ziemią, a także unieważnienia drugiego małżeństwa swojej żony. Zdarzenie powyższe było w całej okolicy szeroko komentowane.

Wyprzedaż sezonowa!

Znaczne obniżenie cen towarów letnich.
Sprzedaż najmodniejszych artykułów po znacznie zniżonych cenach.
Wyprzedaż niektórych artykułów po pół cenie wartości.

Dom towarowy **Hermann Mitschkowski**
Tarnowskie Góry.

Gdzie? zakupisz hurt. i detalicznie **towary kolonjalne** jak: mąkę, krupy, kaszę itp. najtaniej ? ? ?
Tylko w firmie Hurt. **W. BORZUCKI,**
TARNOWSKIE GÓRY, Rynek 17 — pod Laubami.

Wyjątkowo tanie źródło zakupu!
SPECJALNOŚĆ: pończochy, bielizna, trykoty, towary krótkie i manufakturyjne, firanki i chodniki po cenach bardzo niskich.
Dom. tow. A. L. Klimek,
Tarnowskie Góry, ul. Krakowska nr. 9.

Restauracja i Kawiarnia „Polonja“
TARNOWSKIE GÓRY, ul. Krakowska nr. 10
poleca dobrze pielęgn. piwa tyskie, wina, wódki i likiery.
Ciepłe i zimne potrawy o każdej porze.
ŚNIADANIA, OBIADY i KOLACJE.
Dziennie koncert orkiestry 3 p. uł.
od godz. 19,30 do 1,30.
Przyjmuje zamówienia na bankiety, wieczorki itp.
CENY ZNIŻONE. *W. Szczupakowski.*

NA RATY!
Stale na składzie
wszelkiego rodzaju materjały do budowy Kanalizacji i Instalacji.
Narzędzia rzemieślnicze
MASZYNY DLA PRZEMYSŁU i ROLNICTWA.
SPRZĘTY KUCHENNE,
DŹWIGARY, ŻELAZA i BLACHY.
Wielki wybór. Ceny przystępne.
Tarnogórski Handel Żelaza
dawniej **A. BAUM**
Tarnowskie Góry, Zamkowa 4, Telefon 16 i 18.

Wielka wyprzedaż sezonowa!
wszystkich artykułów letnich po cen. zniżonych.
Udzielam pozatem 20 rabatu.
W. BOLIK, Tarn. Góry,
ul. Krakowska nr. 19.

Składajcie swoje oszczędności
w Oddziale Miejskim
Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu
w Tarnowskich Górach przy ul. Krakowskiej 12 (parter)

Kasa płaci najwyższe odsetki.

Za wkłady Oszczędnościowe gwarantuje powiat tarnogórski całym swoim majątkiem nieruchomym i wpływami podatkowemi.

Oddział miejski załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości.

Otwiera rachunki bieżące (Konto korrent).
Inkaso weksli. — Zakup i sprzedaż walut zagranicznych i monet złotych.

Drogerja „pod Bocianem“
WŁADYSŁAW SZULGIT
Tarnowskie Góry, ul. Krakowska 17
Telefon 72.
POLECA PO CENACH NISKICH:
Pokosty — farby — lakiery — pendzle!

Skuteczne środki trujące na myszy i szczury
Mortëina tępi skutecznie szwaby, rusy i wszelkie robactwo. — „Mola“ niszczy mole i wszelkie owady pod gwarancją. — „Wywabi“ czyści wszelkie plamy.

---

1. R. M. 279/1

W tutejszym rejestrze małżeńskich praw majątkowych wpisano dzisiaj na stronicy 279, że małżonkowie Antoni Kowacki, kupiec i żona jego Aniela z domu Sośnica z Wielkich-Piekar wyłączyli zarząd i użytkowanie majątku żony przez męża.
Tarnowskie Góry, dnia 14. lipca 1931 r.
Sąd Grodzki.

ROWERY

Maszyny do szycia
gramafony i płyty,
Instrum. muzyczne,
artykuły sportowe,
wózki dziecięce.
Wiktor Deutsch Tarn. Góry. Piastowska 4.

KINO „NOWOŚCI“
TARNOWSKIE GÓRY.
Od piątku i dni następne:
Wzruszający dramat na tle nękanej i prześladowanej miłości
Cierniowa Droga Miłości
W rolach głównych:
OLGA TSCHECHOWA, ERNA MORENA, WALTER RILLA, OLGA SIMBURG.
Jako wkładka:
ZŁOTA MŁODZIEŻ.
Film dźwiękowy z życia studenckiego.
W rolach głównych:
KATHRYN CRAWFORD, JAMES MURRAY.
Początek seansów w dnie powszednie o godzinie 6,15 i 8,15 wieczorem.
W niedziele od godziny 4, 6 i 8-mej.
Ceny na okres letni zredukowane.

Magistrat miasta Tarnowskich Gór ogłasza niniejszem
przetarg publiczny
na a) wykonanie robót ślusarskich
b) „ „ szklarskich
c) „ „ z kamienia sztucznego
dla budującej się szkoły powszechnej przy ul. Parkowej w Tarnowskich Górach.
Otwarcie ofert nastąpi w dniu 3. sierpnia 1931 r. o godz. 12-tej. Bliższe szczegóły wywieszono na tablicach ogłoszeń w tut. Ratuszu.
Tarnowskie Góry, dnia 18. lipca 1931 r.
Magistrat.
(—) Michatz, burmistrz.

Najtańszem i najdogodniejszem źródłem zakupu
SOLIDNYCH MEBLI
jest **Firma Bracia JOJKO**
w TARNOWSKICH GÓRACH, NOWY RYNEK NR. 7.

Za długi mojej żony Agnieszki Krawiec z domu Lubos z Piasecznej nie odpowiadam.
Augustyn Krawiec
Piaseczna.

Poszukuję pożyczki
3 do 5.000zł.
na I. hipotekę, na nowo budujący się dom.
Zgłoszenia do Redakcji.

Maszynistka
otrzyma posadę od dnia 1. sierpnia r. b.
Wniosek z zapodaniem życzonego odszkodowania oraz życiorys należy przedłożyć do Redakcji „Nowiny“.

Lazarus Moeller
Tow. z ogr. odp.
TARNOWSKIE GÓRY-FILJA SZARLEJ
tartak parowy i heblarnia
STAŁY SKŁAD
belek, krokwi, bocznych desek nielamowanych, szalówek, desek do wykładania, materjałów budowlanych, okrąglaków i półokrąglaków, materjałów stolarskich w wszelkich rozmiarach, listw przyściennych oraz drzewa liściastego każdego rodzaju
Rok Założ. 1850. Rok Założ. 1850.
Telefon Tarn.-Góry 25 i 36 Telefon Szarlej 122.

Sprzedaż
mleczarni,
przerabiającej dziennie przeciętnie 1600 litrów mleka wraz z kompl. zabudowaniem masywnem oraz 21 morgi ziemi III. i IV. klasy. Stacja kolejowa, poczta, kościół na miejscu. Nieruchomość znajduje się w Poznańskiem, na pograniczu niemieckiem Śląska Środkowego.
Zgłoszenia do Redakcji Nowin.

Szanownej Publiczności z Tarn. Gór podaję do łaskawej wiadomości, że z dniem 28-go lipca 1931 r.
obejmuję piekarnię
po p. Breguli (dawniej Kalnik)
ul. Ratuszowa.
Mojem dążeniem będzie zadowolić Sz. Publiczność pod każdym względem. O łaskawe poparcie uprasza
BRUNON HANKE,
mistrz piekarski.

Redaktor naczelny: Gruszka Winfryd, Tarn. Góry. Redaktor odpow. Kaczmarek Franciszek, Tarn. Góry. Druk: DRUKARNIA POLSKA, TARN. GÓRY.